

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

complectens sanctos Mensium, Aprilis, Maii & Ivnii

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1603

Gloriosvm Martyrivm S. Elevationis, Illyrici Antistitis, quod animo planè
heroico exegit, Romæ, sub Hadriano Imperatore, Circa annum
Redemptoris 120. cum matre Anthia, & Corebo Præfecto. Ex ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-42716

C. Baro. to. 2. MARTYRIVM S. MAPPALICI, qui
 Anna. Eccl. coronatus est anno Domini 253: in persecutione
 & in not. Decij Imperat.
 Mart. Rom.

17. Aprilis.

B Cyprian:
 epist. 92. &
 23. ad. Fam.

Sanctus Mappalicus, apud Africam, cum
 alijs pluribus martyrio coronatus est. Scilicet
 bit de eo beatus Cyprianus in epist. ad
 tyres & Confessores hoc modo. Vox plena
 ritu sancto de martyris ore prorupit, cum Ma-
 ppalicus beatissimus inter cruciatus suos pro-
 fuli diceret: Videbis cras agonem, & quod
 cum virtutis ac fidei testimonio dixit. Domini
 implevit. Agon caelestis exhibitus, & Dei fessus
 in agonis promissi certamine coronatus est
 post pauca. Hunc igitur agonem per prophetam
 ante dictum, per Dominum promissum, per
 postolos gestum, Mappalicus suo & collegarum
 suorum nomine proconsuli repromisit, nec
 fellit in promisso suo vox fidelis. Pugnam, sicut
 spondit exhibuit, & palmam, quam meritis
 accepit. Istum nunc beatissimum martyrem
 alios participes eiusdem congressionis, & con-
 tes in fide stabiles, in dolore patientes, in quies-
 tione victores, ut caeteri quoque se cimini, de-
 pro pariter & exhortor, ut quos vinculum con-
 fessionis & hospitium carceris simul iunxit, con-
 gat etiam consummatio virtutis & corona
 lestis.

C. Baro. to. 2. GLORIOSVM MARTYRIVM S. ELEUTHERII,
 Annal. & in Illyrici Antistitis, quod animo placentino
 not. Mar. roico exegit, Romae; sub Hadriano Imperatore
 Rom. Circa annum Redemptoris 120. cum matre
 thia, & Corebo Praefecto. Ex Metaphrase.

18 Aprilis,
Patria & pa-
rentes eius.

Eleutherius ex inclyta vrbe Romana, illu-
stri admodum genere, diuitijs & mudi hu-
ius gloria cum primis praestantissimo ortus,
(quippe eius parentem ter consularum gessisse
referunt historice) pietate & religione admirabi-
lis, taquam lucidissimum sydus impietatis tene-
bras profligauit Mater eius Anchia, foemina om-
nibus virtutibus ornatissima, cum ex D. Pauli
praedicatione Christi fidem percepisset, religio-
nis studio incredibiliter incensa filium suum E-
leutherium sanctissimis disciplinis in buendum
curauit, quod aliquando doctrinae & virtutis splen-
dore obscuratam pietatis faciem in Ecclesia il-
lustraret;

Ea tempestate Aelius Adrianus Romani Im-
perij scepra tenebat: Romanae vero Ecclesiae A-
nacletus cum potestate summa praerat, qui sede
illam multis virtutibus adornabat, Christi que
Ecclesiam cum non mediocri sanctitatis opinio-
ne regebat. Huic igitur Anchia filium aetate pari-
ter ac virtute adultum tradidit, vt ab eo perfe-
ctissimam ac numeris omnibus absolutam viuen-
di rationem hauriret: fidei que patri fidelis dis-
cipulo ministraret. Ille vero mox, ingenua indo-
le & insigni morum eius probitate cognita, pri-
mum Diaconum, deinde Presbyterum, po-
stremo Episcopum Illyrici ordinauit: quas sacras
Ecclesiae functiones Eleutherius sic ad clarissi-
mam veritatis lucem quam plurimos traheret,
ac impio simulacrorum cultu euerso, vera Chri-
sti religionem constitueret.

Illustris pietatis splendor, suos vbique radios
iam clarius diffundebat, cum malignus Adria-
num noua quadam rabie incitauit, vt cunctos
Christianae fidei cultores internecone deleteret;

Traditur p[ro]
fidei Ana-
clero erudi-
endus.

Fit Episco-
pus Illyrici.

maio-

Hadrianus
mittit Feli-
cem Ducem
exercitus. vt
Eleutheriū
comprehen-
dat.

Felix subito
mirabiliter
mutatur. &
fit Christia-
nus.

Eleutherius
Roman cō-
tendit.

Astor. 8.

Felix bap-
tizatur.

maiolemque suis dæmonibus honorem de-
neret. Et quidem vt ante alios, caput ipsum
tatis, Eleutherium, inquam, deleteret, misit
ex Ducibus exercitus Felicem nomine, vt
catenis vincitū suo sifteret tribunali, vt eius
placio cæteris terrorem incuteret, vniūque
emplo gregem vniuersum dissiparet.

Felix igitur magna militum stipatus cetero
tanquàm immanis fera prædæ inhians, primo
templum ipsum (in quo tunc fortè vir sanctus
Christianæ fidei mysterijs diserebat) circum-
dit, ne qua effugium pateret: deindè vultu
truculento ingressus sæuitiam spirabat: ad
cuncti eius conspectu consternati trepidare
mortemque haud dubiam expectarent. Sed
immensam Christi virtutem & bonitatem
quàm coniectis in Eleutheriū oculis, hominū
suauissimum doctrinā fluentem profundè
luculenterque pietatem annunciantem audi-
set, statim mutata sæuitia sic ovis ex lupo &
persecutore discipulus: adeò vt priorum
oblitus, obortis lachrymis ad pedes sancti
cideret, supplexque veniam peteret, atque
Christi Ecclesiam aggregari cuperet. Eleutheri-
us verò cū incredibili martyrij cupiditate
deret, prompto alacriq̃ue animo egressus
foras protulit, ac Romam ad confessionem
nauit. Sequebatur eum Felix dux exercitus
qualis venerat, persecutor & Dominus, Felix
militis discipulus & Christi amicus. In ipso
itinere ad aquam quandam vt ventum fuit, Felix
in pietate iam confirmatus, tanquàm alius
daces, à diuino Philippo nempè Eleutherio
tizatur, & idolo larrig caligine, tanquàm
aliquo indumento exiit.

Postquā
Imperato
nimo ad
perator v
sum, & v
decorum
spondens
gione cor
ire, mult
umpharet
quaquam
sanctus al
one quide
Quomodo
mum ratio
fandum da
tius vestru
lignis lapi
tum summ
opera coli
ternam ru
hæreo, illi
despicio, &
infantium
iā totus mu
mori pro C
Hoc ref
tor. æneum
candentem
tur. Sed ma
latus in eu
extendit. D
rem perfun
suauissimo
putaret. Im
pe

Postquam verò Romam venerunt, Eleutherius Imperatori se sistere iussus, magno & excelso animo ad Imperatoris tribunal ingressus est. Imperator verò, ut vidit eum & iuuenem & formosum, & virtutis ornamento & animo & oculis decorum, multis eum blanditijs est aggressus, spondens atque promittens, ut si Christiana religione contempta, ad deorum vellet cultum transire, multis magnisque honoribus affectus triumpharet; sin contrà: grauissima supplicia nequaquam subterfugere posset. Ad hæc, cum vir sanctus aliquamdiu seruato silentio, ne responsione quidem dignum eum reputasset, tandem ait: Quomodo vestris dijs seruire potero, aut qua deum ratione spreto Omnipotente Deo, ad nefandum dæmoniorum cultum transibo? quin potius vestrum ameciam satis deslere nequeo, quòd lignis lapidibusque viliores facti, in contemptum summi illius Domini, manuum vestrarum opera colitis, ac cæca mente in perditionem æternam ruitis. Itaque ego Christo Deo meo adhareo, illique soli seruiò: vestros verò honores despicio, & has pueriles suppliciorum laruas, infantium terculameta esse reputo. Mihi enim iam totus mundus est crucifixus, & ego mundo: & mori pro Christo delicia mihi sunt & exultatio.

Hoc responso in rabiem conuersus Imperator, aneum iussit afferri grabatum copioso igne candentem: ut in eum athleta Christi extendere-
tur. Sed martyr non manus expectans carnificum lætus in eum insiluit, totusque in toto seipsum extendit. Deus autem cælesti voluptate martyrem perfundebat, adeo ut tanquam rore quodam suavissimo refrigerat^o, in molli se herba cubare putaret. Imperator autè postquã animi rabiem

Hadrianus blanditijs aggressus est Eleutherium.

Præclara Eleutherij responsio ad Hadrianum.

Gal. 6.

Eleutherius vltro se supplicio tradidit, sed illæsus permanet.

212 MARTYR. SS. MART. BLEVTH. &
eo tormento se lenijſſe exiſtimabat, tãquam
mortuũ tolli iuſſit ſed martyr magnis vocibus
collaudata Chriſti virtute, exilijs ſequẽ in
ſpectum tyranni dedit ac ait: Aſpice dũ
tor, quem tu exiſtimãſti ab igne deuorãdum,
ſola Chriſti virtute ſanus & illæſus cõſtitit: quã
rẽ agnoſce illius potentiam & deorum tuorum
imbecillitatem.

Hanc dicendi libertatem, ſuam interpretati
contumeliam Imperator, iuſſit martyrem in
tuculam proſtratum, voracibus flammiſ, oleo
feruenti de ſuper effuſo torqueri, donec atroci
te ſupplicij victus expiraret: ſed ignis & oleum
ſuarum virium oblitũ, nullum non modò ſupplicium
ſed maximum martyri refrigerium præſtulerunt.
Tum verò acriore perẽitus furore tyrannus,
ſartagine pice & adipe bullientem in
oculos inuicti athletę conſtitui iuſſit, & ait:

Iterũ blanditur tyrannus martyri

leutheri, per deos immortales, magna me
pit miſericordia, quòd videam te virum illi
loco natum, multisque corporis & animi
bus eximie præditum, dura ceruice in aperta
beſtem & exitum ruentem, quare vide ne
benevolentia, qua te ab imminenti mortis
culo conſeruatũ cupimus, abutaris. Cui

Viciliſter reſpondet S. Martyr.

tyr probris blanditias remunerans: ò lupo,
quit, Arabice, qui Chriſti ouibus inſidiaris,
quam, mihi crede, perſuadebis, vt ab hac
beata conſtantia deſiſtam.

Hic Adrianus animo grauiſſimẽ ſauciatũ
feſtim iubet in ſartagine præcipitari
rem, ſed irritò plane, vt antè, conatũ. Tã
furore ac dolore cõrabefcens, dubius animi
faceret ignorabat. Aderat Præfeſtus vrbiſ
bo, qui quamuis aliqua fidei ac verã pietatis

mina in
men plu
ticus, lib
Hic igitu
accedens
rabo: atq
parere vo
num æne
tum add
Horribil
ſtu tero
mente in
nis clype
uit: Aſpic
lo, & vide
bricantur
num & à
ſum dele
mine, mer
cognoſca
dictus in
Corebo
attendiſſe
rem acced
ſupplicij
hac inopi
Corebo: C
anorum p
Nunquid
tẽ tibi obr
Nũquid eg
mea deniq
tum Roma
cet tibi no
chelaui, ex

mina intimis visceribus inclusa teneret vanis ta-
 men plus nimium huius mundi honoribus irre-
 titus, libere Christi fidem profiteri non audebat.
 Hic igitur ut adriani dolorem non nihil leniret,
 accedens ait: Ego te o Imperator, his curis libe-
 rabo: atque docebo iuvenem hunc vel tuis iussis
 parere vel male perire. Hæc cum dixisset, cli-
 bannum æneum intus acutissimis obeliscis arma-
 tum adduci, & copiosissimo igne accendi iussit
 Horribilis sanè machina, & quæ primo aspe-
 ctu terrorem incutere potuisset. Sed martyr tota
 mente in cælo defixus, contra machinam oratio-
 nis clypeo se munivit; Dei quæ virtutem inuoca-
 vit: Aspice, dicebat, Domine Iesu Christe de cæ-
 lo, & vide qualia hi, qui te oderunt, contra me fa-
 bricantur. Libera animam meam à viris sangui-
 num & à iaculo eorum, qui nomen tuum glori-
 sum delere conantur. Tange corda eorum o Do-
 mine, mentes quæ eorum lumine tuo illustra, ut
 cognoscant te solum verum Deum, qui es bene-
 dictus in secula.

Corebo præ-
 fectus vrhis,
 poscit tibi
 Eleutheriū
 excrucian-
 dum.

Corebo cum martyrem hoc modo orantem
 attendisset, animo repente mutato, ad imperato-
 rem accedens: Dic, inquit, pro quo maleficio his
 supplicij est afficiendus Eleutherius? Imperator
 hac inopinata voce perculsus, Tunc es, inquit,
 Corebo? Quod malum, aut quæ demum Christi-
 anorum præstigiæ ad demenciam te impellunt?
 Nunquid cæca auri cupido, quod eius mater for-
 tè tibi obtulit, animum mutavit? Ecquid est hoc?
 Nūquid ego te meis donis & opibus & gloria &
 mea denique familiaritate ac coniunctione bea-
 tum Romæ reddidi? Quod si plura desideras li-
 cet tibi nostris affatim frui: mei tibi sunt aperti
 thesauri, ex his ambabus haurito manibus; te quæ
 ipsum;

Corebo cō-
 uertitur to-
 to animo
 ad Christū.

Imperator
 nititur illū
 à Christo a-
 uellere.

ipsum, à foemina furto sublati turpiter pro
re noli. Corebo autem totus diuino repletus
ritu exclamauit: Tuum tecum eat in perditione
precium: Ego ad Christi seruitutem accedens
deos tuos nulla virtute p̄ditos despicio. His
ctis, incredibili furore exardescens tyrannus,
fit p̄fectum eodem excruciarī clibano, qui
piscopi munitus precibus illæsus planè in
permanfit. Adrianus autem his tormentis def
sus, capitis eum damnauit: qua sententia, Co
bo p̄claram martyrij palmam statim adeptus
est. Deindè reditur ad Eleutherium.

Corebo gla
dio percuf
sus fit mar
tyr.

Et primùm quidem in feruentem immittit
clibanum, non ipse solum ab horrendis cruci
tibus stupendo Dei beneficio conseruatus fuit
sed magna etiam gentilium multitudo mirati
lo stupefacta. Christo nomina dedit: spreto
tyranno, magnis vocibus Deum in suo marty
glorificauit. Tùm verò tyrannus frendens
mensque, martyrem in custodiam dedit.
extrema confectus fame vitam ibidem ca
morte mutaret. Sed nec hoc quidem ex animi
li sententia successit; Nam qui olim Danieli
Eliæ per volucrem alimentum suppeditauit,
dem martyrem suum in carcere per columba
pauit. Post hæc igitur indomitis alligatus equi
membratim lacerandus est traditus: sed equi
mni posita ferocitate, angelo duce, martyres
ad montem placidè ac leniter deduxerunt.
verò à bestijs ac feris nouo exceptus honore
constitit, donec missi ab Imperatore milites,
eum comprehenderent, aduenire. Et quidem
re quæ martyrem circundederant, blandiss
corporis motibus honorabant, impetu repen
facto aduentantes milites dilanassent: ni p̄

Multi con
ueruntur ad
Christum.

Daniel. 14.
3. Reg. 17.
In carcere,
martyr col
umbæ mi
pisterio pa
scitur.

Honoratur
à feris mar
tyr.

martyr,
eas comp
p̄z timo
Milite
monibus
verò late
mam ite
per viam
in liberta
Romam
certam d
szuam le
magna q
ctens, pl
obsequio
rannus a
buens, fin
minam h
obsequio
stu, asp
tiamque
moti, ad
gitiorum
tem dem
que & bl
iactaban
mijis suis
Imper
tyrem co
impietati
in eum s
incredibi
dens ad p
superatis
certamin

martyr, oratione sua, tanquam fræno iniecto eas compescuisset: militesque in effusam fugam præ timore conuersos reuocasset.

Milites autem ab immodico pauore eius sermonibus refecti, tandem gradum sistebant. Ipse verò læto alacrique animo se illis iungens, Romam iter suscepit, multosque eorum, luculento per viam sermone, à dura dæmonum seruitute in libertatem fidei vindicauit. Postquam verò

Romam peruentum est, Imperator inani spe certam de martyre victoriam sibi promittens, suam lænam in eum immitti iussit; sed illa magna quadam humanitate pedes eius amplectens, plantas lambebat, humilique corporis obsequio, summam reuerentiam exhibebat. Tyrannus autem foemineæ hoc imbecillitati tribuens, simul cum ea marem adduxit: sed is foeminam humanitate vincere contendens, simili obsequio pedes amplectitur, adhæret, exilit, gestu, aspectu & motu reuerentiam benevolentiamque denunciat. Multi hoc spectaculo per moti, ad Christi cultum accessere: alij verò flagitiorum suorum tenebris excæcati, Dei virtutem dæmonum præstigijs ascribebant, probraque & blasphemias in Christi martyrem impiè iactabant: sed repentina morte præmia blasphemij suis digna perceperunt.

Imperator autem postquam impios in martyrem conatus irritos esse cerneret, nè grauiora impietatis suæ detrimenta pateretur, capitis in eum sententiam protulit. Ardebat athleta incredibili Christi desiderio, lætusque ac gaudens ad palmam properabat, pro qua hætenus tot superatis supplicijs decertauerat. Vltimi igitur certaminis stadiū ingressus, præclaram martyrij

Eleutherius milites, qui ad comprehendendum cum misisset fuerant, conuertit.

Leones venerantur martyrem.

Blasphemi in martyrem diuinitus puniuntur.

S Eleutherius cum ma-

tre, per gladium martyro coronatur.

coronam per gladium excepit, solutoque mortalitatis ergastulo triumphas in caelos euolat. Adhærebat collo eius circumfusa pia genarum non lachrymis aut luctu deformata, sed gratia & gloria perfusa, in filij certamine exultans nec prius ab eius se amplexibus auelli est potest, quàm ab impijs ministris interfecta, eadem martyrij corona redimita, simul cum filio calabrauius potiretur.

MARTYRIVM S. APOLLONII,

C. Baron.
Tom. 2. An.
& in not.
Martyr. Ro.

natoris eloquentissimi, quo coronatus est, Romæ Anno Christi Saluatoris 189. Eleutherij Imperatoris Roma: 11. Commodi verò Imperatoris: 8. quod est apud Euseb: Casar: lib: 5. cap. 20.

18. Aprilis.

Commodus hic Nerone crudelior, & Domitiano impurior, ut scribit Lampridius, non pietatis vel clementia ergo, sed sui Commodi causa pacem ecclesie contulit.

EO tempore, quo Commodus Romanum Imperium gubernabat, Christiana religio ad pacatum & tranquillum statum tradita fuit, & pax (diuina gratia largiente) omnes ecclesias in toto terrarum orbe occupauit. Quod quidem tempore, salutaris Dei sermo, homines mentes cuiusque generis adeo attraxit, ad persequendum Dei religionem cultumque, ut iam Romæ complures & genere illustres, & rerum affluenti modum locupletati, vnà cum omni familia cognatione sua, se ad suam ipsorum salutem complexandam reciperent. Verum istud, virtutibus sti & inuidia natura sua exæstanti diabolo nimè ferendum videbatur: & propterea vnus de integro machinas contra eos astute fabricari aggressus est. Nam Apolloniũ virum inter doctos politioris literaturæ studijs & Philosophi notitia plurimum celebratum, in iudicium adducit: & vnum ex eiusdem Apollonij seruorum

Apollonius accusatur a proprio seruo.

hanc rem
accuset, ex
to, intemp
Christian
(quoniam
so àmp
ratoris co
fringeban
iudicium
mus marty
flagitasse
tu reddere
nem apol
tur, defen
tentia Sen
quippè ve
qui semel
sionis sue
beros dim
VITA S
Confess
pum Ve
mini 7
Beatu
nius
& v
Domino
ulquam se
namque n
terandus
puerulum
puerulum
dem tunc
mulier re